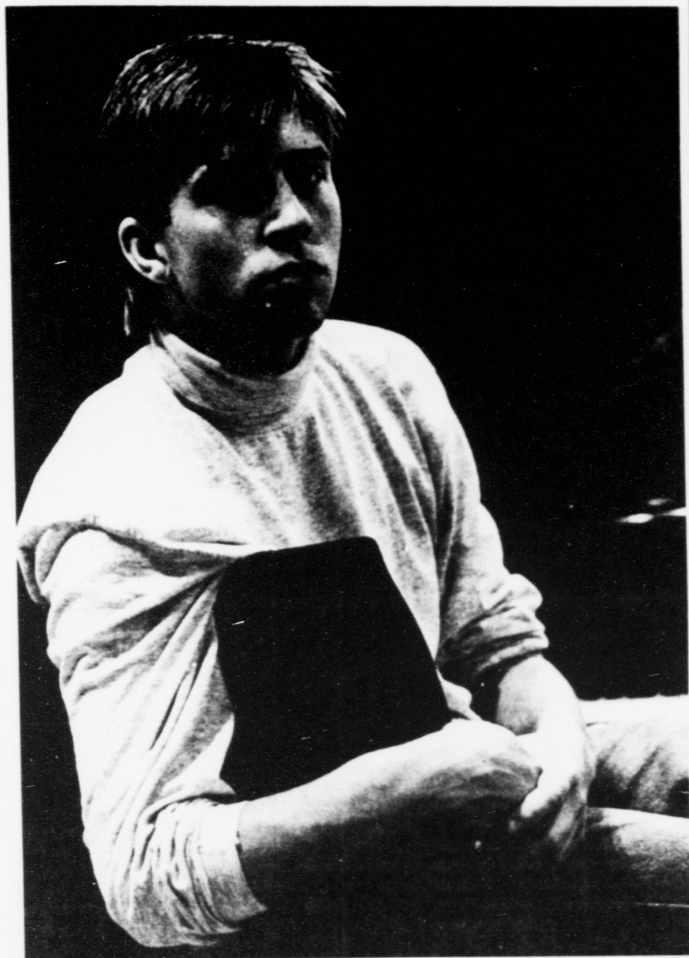

Heimskendur norðmaður í Norð- urlandahúsinum

Mikudagin tann 24. nov. spælir norsk pianoleikarin Leif Ove Andnes í Norðurlandahúsinum. Á skránni eru 4 lyrisk stykki úr O. 54 eftir Edvard Grieg, Fantasi eftir Robert Schumann, eitt ørindi eftir Akira Miyoshi, Estampes eftir Claude Debussy og at enda Franz Liszt: Andante Lacrimoso, Ballada n. 2 og Mephisto Waltz no. 1.

Leif Ove Andnes er nýggja stóra heimsnavnið innan norðurlenska tónleik. Hann spælir ymstaðni í heiminum, á solokonsertum og sum solistur í teimum kendastu symfoniorkestrum. Í USA hevur hann fingið altjóða virðislønina »The Dorothy B. Chandler« saman við kekki upp á 25.000 US. dollarar og eina bronsumynd, og hevur hann verið solistur

fyrir Los Angeles symfonikararnar, har tilsamans 14.000 fólk vóru møtt í Hollywood Bowl. Finski dirigenturin Esa-Pekka Salonen, sum arbeidir nógv í USA, gevur 23 ára gamla Andnes avbera góð orð við á vegnum, og nýtir ofta norska pianoleikaran sum solist.

Heima í Noregi verður Leif Ove Andnes settur at vera størsta tónleikanavnið í nógv ártíggir. Hann savnar full hús allastaðni, gevur út plátur hjá teimum kendastu og bestu altjóða plátufyrirkunum, og saman við Hákon Austbø er hann størsta altjóða navnið í tí stóra Edvard Grieg hátíðarhaldsárinum.

Konsertin í Norðurlandahúsinum er fingin í lag sum eitt samarbeiði millum útvarp Føroya og Norður-

landahúsið og við stuði frá nevndini, sum skipar fyri Edvard Grieg hátíðarhaldsárinum. Tí byrjar Leif Ove Andnes eisini við teimum fyra lyrisku stykkjunum Gjetergutt, Norskum dansi - »Gangar«, Trolltog og Klokkeklang eftir Edvard Grieg.

Konsertin byrjar mikukvöldið kl. 19.30, og verða atgongumerkin seld á Kunningarstovuni og í Norðurlandahúsinum.

Lesarabrøv

Enn eitt álop á føroyingar!

Sum flestum man vera kunnugt, lýsa bæði Føroya Banki og Sjóvinnubankin við eykaðal-fundi tann 29. nov.

Sambært fundarlýsingini ætla bankanevndirnar at niðurskriva partapeningin, sum longu er heilt nógv niðurskrivaður til 0. Hesin peningurin, í Føroya Banka: 151.250.000 kr., og í Sjóvinnubankanum 250.000.000 kr. Eftir hetta skal figgingargrunnurin frá 1992 tekna nýggjan partapening: í Føroya Banka 150.000.000 kr., í Sjóvinnubankanum 100.000.000 kr.

Gamli partapeningurin skal brúkast at gjalda skuld við. Hendan niðurskrivingin, sum ger at nógvir føroyingar missa tann pening, teir hava spart saman og sett í partabrevini í báðum bankunum, verður framd eftir kravi frá danska »Finanstilsynet«, sum trúgvt móti »motto« sinum: »Vi alene vider«, hevur niðurskrivað ognurnar og onnur virði hjá bankunum til lárlig virði. At hetta góða »Finanstilsyn« yvirhøvur ikki hevur ráðført seg, hvørki við bankanevndirnar ella landsstjórn, skilt av tí sum dani, ið var nevndarlimur í Himmerlandsbankanum, sum

herfyri kom í heilt stórar figgarliga trupulleikar, sigur frá: »Vit vóru bert teir tåpuligu smíðjusveinarnar, sum komu yvir til Keypmannahavnar til d. Angleterre, har menn sum Mølgaard vóru at hitta. Fundurin millum figgjareftirlitið og bankanevndina endaði við, at nevndin sat einsamøll í eingum gangi í hølunum hjá figgjareftirlitinum, meðan eftirlitið tingaðist um, saman við onkrum øðrum, hvussu bankin kundi bjargast.

Eftir hvat ið skilt hevur »Finanstilsynet« verið sum ein heilag kúgv í Danmark, men nú er vend komin í, og í blaðunum siggjast hvassar atfíningar móti tí. Í einum blaði verður tikið so til orða: »Atti ikki figgjareftirlitið at hongt ávaringarljós upp, tá ið tað varnast, at bankar eru farnar at taka lut í »spekulationum« í staðin fyri at halda seg til tað, sum er teirra virkisæki?»

Hesum orðum kunnu teir privatu partaeigararar í Føroya Banka og Sjóvinnubankanum av fullum huga taka undir við.

Figgjareftirlitið hevur ju, eftir hvat er frætt, verið í Føroyum eina ferð um árið í fleiri

ár. Annars er tað sera merkligt, at einki kemur upp um, hvadani skuldin, ið bankanevndirnar ætla at gjalda við peninginum hjá partaeigarunum, stavar frá?

Ella við øðrum orðum, hvørtjum misseynduðum »spekulationum«, bankarnar hava verið uppi?

Eitt er, sum bankanevndirnar ikki munnu hava hugsað um, tá ið tað settu uppskotið at skriva partapeningin niður. Tað er, at partaeigararnar hava kent seg knyttar at tí banka, teir hava átt partapening í, um tað so var litið ella nógv, og tí hava brúki teirra »egna« banka fram um aðrar peningastovnar.

Missa teir tað, sum eftir er av partapeninginum, hvørtvir hendakensla.

Úrslitið verður, at hvørt partaeigari, sum ikki er bundin av lánskyldu, »rymir« frá báðum bankunum og fer at brúka aðrar peningastovnar.

At hetta kann fáa álvarsamar avleiðingar fyri bankarnar er eyðsað.

n.

Viðmerking

Nú í vikuni sást lýsing frá Føroya Byggingafelag felag viðv. tilbod um útbúgving. Fyrst skal sigast, at hetta er eitt gott og kærkomið tiltak, sum væntandi fær stóra undirtøku.

Spell er tað, at hetta tiltak bert er fyri »fóringar« og ikki fyri suðringar. Sum byggingafelag uttan arbeiði, var ahugin beinanvegin stórir fyri hesum góða tiltaki. Nú var endiliga møguleiki at kunna seg um møguleikar viðv. viðari útbúgving og serútbúgving. Men

nei.

Fundurin var lagdur kl. 19.30, t.v.s. at sum suðringur skalt tú av Trongisvági kl. 6.20 mánamorgun og sleppur ikki suður aftur fyri enn týsdag kl. 19.45.

Ikki kann hugast, at nógvir suðringar (ið bæði eru arbeiðsleysir og hava holla útbúgving) hetta sær norður. Útreiðslurnar verða tíværr og stórar, tá hugsað verður um ferðing, innivist og upphald, umframt tveir heilar dagar í Havn uttan

at vinna eina krónu.

Var fundurin lagdur mitt á degi (kl. 13.00-14.00) slappst suður aftur sama dag og hevði undirtøkan tá verið enn størri. Vónandi verða næstu ferð suðringar og teirra ferðarailan havd í huga, tá tilik framúrskarandi tilik verða sett í verk.

Oli S. Joensen

Peder Andersen er ein lættisoppur

Nú hevur Peder Andersen fyllt tveir »Sosialar« við sínum sjónarmíðum. Hesin maður verður presenteraður sum ein heilt stórkanón. Men veruleikin er tann, at maðurin er ein lættisoppur og charlatan. Prógvini fyri hesum er tað, sum hann hevur skrivað í síni rapport um innlökutrygd fiskimanna.

Her mælir hann til at skerja hesa trygd við heilum 50 mill. kr. Tað er sínar sakir. Men samstundis prógvar hann, at hann yvirhever ikki hevur sett seg inn í teir viðurskipti, sum hann mælir til at lamlesta við nevnda niðurskurti. Hann váttaði sjálvur í útvarpinum, at hansara niðurstøða var grund-

að á »en lille smule fornemmelse af ordningen«.

Í frágreiðingini visir hann eisini, at hann ikki veit so mikið sum at lónarviðurskipti hjá fiskimonnum verða avtalað millum reiðarafelagið og mannir garfelegini. Hann heldur hesi viðurskipti vera sum í Danmark, har skiparin avtalar partin hjá manningini á keikaninum.

Í øðrum førum presenterar hann illgitingar um misnýtslu av innlökutrygdini sum skinnbarligan veruleika uttan at hava kannað hetta. Harvið standa beinleis ósannindi í frágreiðingini. Tað ringasta er annars tann beinleis tal-manipulation, sum hann hevur

gjørt seg sekan í í rapportini, har hann »prógvar« vøksturinn í útreiðslunum til innlökutrygd fiskimanna, har hann sammetir tøl, sum ikki eru samandi knilg.

Men maðurin heldur seg vita. Tað er hetta, sum ger hann so vandamiklan. Serliga um onnur eisini verða villleidd at halda tað sama. Annars kann visast til tað, sum Tórmodur Dahl hevur skrivað í blaðunum um »serfrøðingar«. Tað passir í hvussu er í hesum førinum.

Oli Jacobsen